ਕੇਸ ਵੇਰਵੇ

ਐਕਸਪੀਰੀਅਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ

ਬਨਾਮ

ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਦੇਵਾਨ ਅਤੇ ਸੋਨਾਲੀ ਦੇਵਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2023 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5542 - 5543)

ਅਗਸਤ 18, 2023

[ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਅਤੇ

ਉਜਜਲ ਭੂਇਆਂ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮੁੱਖ ਨੋਟਸ

ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਮੁੱਦਾ: ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬਿਲਡਰ/ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਅਲਾਟੀਜ਼/ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਲਈ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚਛੇਦ 141 – ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ – ਇਸ ਖਿਲਾਫ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ – ਅਨੁਚਛੇਦ 141, ਜੇ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ:

ਫੈਸਲਾ: ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਨਾਲ ਅਨੁਚਛੇਦ 141 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਅਸਰ ਹੋਵੇਗਾ – ਅਨੁਚਛੇਦ 141 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਮਰਜਰ ਅਤੇ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਭਾਜਨ ਹੈ – ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ – ਇਹ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਥ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ – ਮਿਸਾਲਾਂ ਨਾਲ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ – ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ – ਪਰੰਤੂ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਵਾਧੂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ – ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬਿਲਡਰ/ਡਿਵੈਲਪਰ

ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ, ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਇਸ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਰੀਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਉਸੇ ਦੇ ਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜੋ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ – ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ – ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਮਰਜਰ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ – ਰੀਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ – ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 – ਆਰਡਰ XXI, ਰੂਲ 27 – ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ.

ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 2019 – ਧਾਰਾ 69 – ਸੀਮਾਂਕਣ – 'ਕਾਰਨ ਦਾ ਕਾਰਜ':

ਫੈਸਲਾ: 'ਕਾਰਨ ਦਾ ਕਾਰਜ' ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸੈੱਟ ਜਾਂ ਬੰਡਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ – ਇਹ ਉਸ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ 'ਕਾਰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ' ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ – 'ਕਾਰਨ ਦਾ ਕਾਰਜ' ਤਬ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੀੜਤ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ/ਫੋਰਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੱਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ – ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਫਲ ਨਤੀਜੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਦੋਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਸੀ – ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 27-04-2017 ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰ/ਪੱਤਰ ਨੂੰ 'ਕਾਰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ – 'ਕਾਰਨ ਦਾ ਕਾਰਜ' ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ – ਇਹ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ/ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ/ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਮਿਲ ਸਕੇ – ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਿਤ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨਾਲ 13.04.2018 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 09.01.2020 ਤੱਕ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਸਨ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 69 ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 14]

ਮਰਜਰ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ – ਪਿੱਛੇ ਲੈਜਿਕ:

ਫੈਸਲਾ: ਵਿਲੀਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ - ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਇੱਕ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਉਪਾਯ ਲਈ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸਦੀ ਅੰਤਿਮਤਾ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ, ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਹੈ - ਘੱਟ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂਕਾਰੀ ਸਰਵਜਨਿਕ ਜਾਂ ਅਸੀਮ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਅਨੁਚਛੇਦ 136.

ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ - ਗ੍ਰਹਿਣ-ਸਥਾਪਨਾ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਰੀਦਦਾਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਅਲਾਟੀ/ਅਗਲੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਰਿਫੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਲ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕੁਝ ਧਮਕੀ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ੋਰ:

ਫੈਸਲਾ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋਰੀਏਟ ਬਿਲਡਵੈਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ,

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਹੱਦ ਤੱਥ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਮੂਲ ਅਲਾਟੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਕਦਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਲਡਰ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫਲੈਟ ਦੇਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਨੂੰ ਬਿਲਡਰ ਦੇ ਦਾਇਤਵ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ - ਜੇਕਰ ਇਹ ਤਰਕ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ, ਫਲੈਟ ਖਰੀਦਦਾਰ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲੈਟਾਂ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ - ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਮਨਮਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ - ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਇਕਵਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਢਾਲਣਾ ਪਵੇਗਾ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਤਮਕ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਬਾਰਾ ਭੇਜਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ।

ਹਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਐਕਸਪੀਰੀਅਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 12.01.2021 ਵਿੱਚ ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3703-3704 ਦੇ 2020 – ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਲੈਰੇਟ ਬਿਲਡਵੈਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 479; ਕੁਨਹਾਇਮਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2000) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 359; [2000] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 538; ਖੋਡੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਦੇਸ਼ਵਰਾ ਸਹਾਕਾਰੀ ਸੱਕਰੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਲਿਮਿਟੇਡ (2019) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 376; [2019] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 411; ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਨੋਜ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2019) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ [2019] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 995; ਮਲਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2021) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 876; ਮਾਹਿਕਾ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ & ਐਂਗ. (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2005) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 304 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਵਿੰਗ ਕਮਾਂਡਰ ਅਰੀਫੁਰ ਰਹਮਾਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਅਲੇਆ ਸੁਲਤਾਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਐਲ.ਐਫ ਸਦਰਨ ਹੋਮਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2020) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 512; [2020] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 136; ਅੱਬਾਈ ਮਾਲਿਗਾਈ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਸੰਥਾਕੁਮਾਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1998) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 386; [1998] 1 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 535; ਫਿਦਾ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2011) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 615; [2011] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 290 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਐਕਸਪੀਰੀਅਨ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ 2020 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਨ.ਸੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਸੀ 788 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਹੋਰ ਕੇਸ ਵੇਰਵੇ ਸਮੇਤ ਇੰਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1434 ਦੇ 2023.

ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਨਜ਼ਿਊਮਰ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਰੈਡਰੈਸਲ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕਨਜ਼ਿਊਮਰ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 34 ਦੇ 2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 16.01.2023 ਤੋਂ।

ਦਿੱਖ:

ਡਾ: ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਅਮਿਤ ਸਿੱਬਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਦੇਬਮਾਲਿਆ ਬੈਨਰਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਮੀਤ ਕੌਰ, ਰੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਕਾਰਤਿਕ ਭਟਨਾਗਰ, ਅਨਮੋਲ, ਨਿਕੋਲਸ ਚੌਧਰੀ, ਗੁਰਤੇਜਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਦਿਤੀ ਬੱਤਰਾ,

ਸ਼ਰੀਸ਼ ਚੱਢਾ, ਅਮਿਤ ਭੰਡਾਰੀ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗਰੋਵਰ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਰਾਣਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਨਾ ਅਰੋੜਾ, ਮੈ. ਕਰੰਜਵਾਲਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਬਿਸ਼ਵਜੀਤ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਚੰਦਰਚੂੜ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, ਸਾਹਿਲ ਤਗੋਤਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.

ਮੈਸਰਜ਼. ਐਕਸਪੀਰੀਅਨ ਡਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ1 ਵੱਲੋਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 20192 ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ3 ਵੱਲੋਂ 16.01.2023 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਦੇਵਾਨ ਅਤੇ ਸੋਨਾਲੀ ਦੇਵਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ4 ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਲਈ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁਧਾਰੀ ਸੁਧਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਗੁੜਗਾਂਵ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ “ਵਿੰਡਚੈਂਟਸ” ਨਾਮਕ ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਉਹ ਅਲਾਟੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ/ਖਰੀਦਾਰ ਹਨ। ਅਨੁਬੰਧਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਆਪਸੀ “ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸਮਝੌਤਾ” ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹਨ।

3. ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 “ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਵਿਵਿਧਤਾਵਾਂ” ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 8.6(ii) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 8.7 ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਭਾਗ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: -

“ 8.6 ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦੇਵੇਗੀ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ/ਘਟਾਓ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਵਾਧਾ/ਘਟਾਓ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਥੇ ਸਹਿਮਤ ਬੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਤਮ 10% ਵਿਵਿਧਤਾ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਿਵਿਧਤਾ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਇਸ ਵਾਧੇ/ਘਟਾਓ ਨਾਲ ਬੰਧਨਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਜ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੇ/ਘਟਾਓ ਲਈ, ਇਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਨਿਯਮਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

8.7 ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਦਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (10%) ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਕਲਪ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਗਰੁੱਪ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਦੇ ਮੂਲ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਦੇ 10% ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚਲਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਨੁਸਾਰ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ/ਵਾਪਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਇਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਬੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਖਿਲਾਫ

ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

4. ਸ਼ਬਦ "ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ" ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 1(xviii) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :

"1. (xviii) - 'ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ' ਵਿੱਚ ਢੱਕਿਆ ਖੇਤਰਫਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਦੀਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘਿਰੇ ਖੇਤਰਫਲ, ਬਾਲਕੋਨੀਆਂ/ਡੈਕਸ, ਖੰਭਿਆਂ ਅਤੇ ਦੀਵਾਰਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ, ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਿਸਿਜ਼ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਦੀਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅੱਧੇ ਖੇਤਰਫਲ, ਕੱਪੜਦਾਨ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨ/ਲੈਜ਼, ਸਾਂਝੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਖੇਤਰਫਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਨੀਚੇ/ਅੰਦਰ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ, ਚੱਕਰ ਖੇਤਰਫਲ, ਦੀਵਾਰਾਂ ਏਟ੍ਰੀਅਮ, ਸਟਿਲਟਸ, ਲਿਫਟ ਸ਼ਾਫਟ ਅਤੇ ਲਾਬੀਆਂ, ਲਿਫਟ ਮਸ਼ੀਨ ਕਮਰੇ, ਸੇਵਾ ਸ਼ਾਫਟ, ਪਾਸੇਜ਼/ਗਲੀਆਰੇ, ਰਿਫਿਊਜ ਖੇਤਰਫਲ, ਸਾਂਝੇ ਵਾਸ਼ਰੂਮ/ਟੌਇਲਟ, ਮੇਲ ਕਮਰੇ, ਸਾਰੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕਲ ਪਲੰਬਿੰਗ ਅਤੇ ਅੱਗ ਸ਼ਾਫਟ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ, ਸਾਂਝੇ ਸੇਵਾ ਕਮਰੇ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਮਰੇ, ਸੀਵਰੇਜ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ, ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਾਂ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਪਾਣੀ ਸਟੋਰੇਜ ਟੈਂਕ, ਡੀ.ਜੀ./ਪੈਨਲ ਕਮਰਾ, ਟੈਰੇਸ ਬਗੀਚੇ, ਏਅਰ ਹੈਂਡਲਿੰਗ ਯੂਨਿਟਸ, ਪੈਨਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਖੇਤਰਫਲ ਜੋ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਖੇਤਰਫਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ-

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਰਿਟੇਲ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਸਥਾਨ।

ਸਕੂਲ, ਮੈਡੀਕਲ ਸੈਂਟਰ/ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ, ਕ੍ਰੇਚ, ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ।

ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਕਾਈਆਂ।

ਕਾਰ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਪੇਸਾਂ

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ 27.04.2017 ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ/ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਸੋਧ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਭੇਦਕ ਮੰਗ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਸਮੇਤ, ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ/ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਿਛਲੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਦਸੰਬਰ 2017 ਤੋਂ ਅਗਸਤ 2018 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਭੇਦਕ ਮੰਗ ਵੱਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ 2019 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਨਵੇਅਨਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ।

6. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ 25.02.2022 ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲਾ ਨੰਬਰ 34/2022 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਵੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰਪੇਟ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਗ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਪਸਵਾਨ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਐਕਸਪੀਰੀਅਨ ਡਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 26.08.2020 ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

7. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਕੋਈ 'ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ' ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1, 2 ਅਤੇ 5 ਅਗਲੇ ਅਲਾਟੀ ਸਨ, ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੰਗ ਉੱਠਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਇਸੇ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਪੂਰਵ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 6 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੂਰਵ ਅਲਾਟੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਬਾਰੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 6 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਬਾਰੇ ਭਲੀਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਵੀ ਬਿਨਾਂ

ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਕੀਤੀਆਂ। ਹੋਰ ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 69 ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ 'ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ' ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 'ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ' 27.04.2017 ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰਫਲ ਲਈ ਮੰਗ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ 25.02.2022 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 'ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ' ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਅਵਧੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸੀ। ਆਰਕੀਟੈਕਟਾਂ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ, ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੰਗੇ ਗਏ ਚਾਰਜ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੈਧ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ।

8. ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 15.03.2020 ਤੋਂ 28.02.2022 ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੀਮਾ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੁਓ ਮੋਟੋ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 3 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬੀਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀਮਾ ਅਵਧੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। 27.04.2017 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸੰਚਾਰ/ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਵਾਲੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਕੀਟੈਕਟਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਸਾਰੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਾਲੇ ਰਿਕਾਰਡ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

9. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੁਣੌਤੀਯੁਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ/ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

10. ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸਿਬਲ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਬਿਸਵਜੀਤ ਭੱਟਾਚਾਰਿਆ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

11. ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਸ ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੋ 'ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਨੂੰ 26.08.2020 ਤੱਕ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਾਧੂ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ CC Nos. 285/2018 ਅਤੇ 286/2018 ਵਿੱਚ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਐਕਸਪੀਰੀਅਨ ਡਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੀਮਾਂਤਕਾਲ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69(?) ਜੋ ਕਿ 'ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਉੱਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀਮਾਂਤਕਾਲ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। 'ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹਰ ਉਹ ਤੱਥ ਹੈ, ਜੋ, ਜੇਕਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਲਾਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

12. ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ 2019 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਨਵੇਅੰਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, 15.03.2020 ਤੋਂ 28.02.2022 ਤੱਕ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ Suo Moto ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 3 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 25.02.2022 ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ 15.03.2020 ਤੋਂ 28.02.2022 ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ 'ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਉੱਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀਮਾਂਤਕਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣਗੀਆਂ।

13. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 9%^ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਸੀਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ, ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ' 27.04.2017 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਤਦਨੁਸਾਰ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ 'ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਦੇ ਉੱਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸੀਮਾ 26.04.2019 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ 15.03.2020 ਤੋਂ 28.02.2022 ਤੱਕ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

14. 27.04.2017 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸੰਚਾਰ/ਪੱਤਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 27.04.2017 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸੰਚਾਰ/ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਜਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੋਰ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਦੌਰਾਨ ਪਹੁੰਚਣ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇਕਾਈਆਂ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਸਰ ਪਿਆ। ਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦਾ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰ 27.04.2017 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸੰਚਾਰ/ਪੱਤਰ ਨੂੰ 'ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ। 'ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੇ ਸੈੱਟ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਗੁੱਛੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਉਸ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ 'ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 'ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਤਬ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੀੜਤ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ/ਫੋਰਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਫਲ ਨਤੀਜੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, 27.04.2017 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਸੰਚਾਰ/ਪੱਤਰ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਅਨੁਬੰਧਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੁੱਛਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਗਣਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਹੈ ਗਣਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰ ਵਧ ਗਿਆ ਸੀ. ਗਣਨਾ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਜੇਕਰ ਉਸੇ ਹੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ. 'ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ, ਪਰ ਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਸਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਅਲਾਟੀ। ਇੱਕ ਅਲਾਟੀ ਜਾਂ ਖਪਤਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ਼ੱਕੀ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ 'ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ' ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅੱਗੇ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਧੇ ਹੋਏ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਗਣਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਹੈ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ 13.04.2018 ਤੋਂ 09.01.2020 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ। ਦੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਫੋਰਮ ਕੋਲ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ 'ਕਾਰਨ' ਦੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਫਾਈ ਦੀ ਅਗਵਾਈ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ.

15. ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲੋਕ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਗੁਹਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਦੀ ਮਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ/ਅਲਾਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਵਧੀਆ ਖੇਤਰਫਲ ਸਬੰਧੀ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸਮੇਤ, ਕਨਵੇਅੰਸ ਦੀਆਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ

ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਇਗੀ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਵੈਚਛਿਕ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਸੰਕੋਚ ਦੇ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ/ਅਸਲ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਧਮਕੀ, ਜਬਰ ਜਾਂ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਨਵੇਅੰਸ ਦੀਆਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਲ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਗ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

16. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿੰਗ ਕਮਾਂਡਰ ਅਰੀਫੁਰ ਰਹਮਾਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਆਲਿਆ ਸੁਲਤਾਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਐਲ.ਐਫ. ਸਦਰਨ ਹੋਮਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਠੇ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫਲੈਟ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਮਿਲਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਵੇ ਲਈ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਿਲਡਰ/ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਸੀ। ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਇੱਕ ਬੇਸ਼ਰਤ ਹਲਫਨਾਮਾ/ਉੱਤਰਜਾਵੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਜਬਰ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਮਨੋਰੰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਰੀਫੁਰ ਰਹਮਾਨ ਖਾਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫਲੈਟ ਖਰੀਦਦਾਰ/ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨਿਆਇਆ ਚੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਜਿਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫਲੈਟਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਣ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਫਲੈਟ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜੋ ਡਿਵੈਲਪਰ ਖਿਲਾਫ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲਈ ਦਾਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਨਵੇਅਨਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਪ੍ਰਿਮਾਈਸਿਸ ਦੀ ਕਨਵੇਅਨਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਲ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇ ਜਾਂ, ਜੇ ਉਹ ਕਨਵੇਅਨਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਅਪਨਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਰੋਧੀ ਪੱਖ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਹੀਂ ਮਨੋਰੰਜਿਤ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਾਲ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਸੁਭਾਅ "ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਚਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਪਭੋਗਤਾ ਫੋਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਦੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਬਰ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਨਵੈਨੈਂਸ ਡੀਡ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ "ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ" ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਦੀ ਮਹਿਜ਼ ਵਿਕਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਖਪਤਕਾਰ ਮੰਚ. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਇਹ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਦ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੇ ਕੰਮ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪਰ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਾਵੁਰੇਟ ਬਿਲਡਵੈਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਵੁਰੇਟ ਬਿਲਡਵੈਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਰਿਫੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਖਾਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਾ ਮੂਲ ਅਲਾਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਤੱਥ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਮੂਲ ਅਲਾਟੀ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਲਡਰ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਫਲੈਟ ਦੇਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਲਡਰ ਦੇ ਦਾਇਤਵ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਮਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਇਹ ਤਰਕ, ਜੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਫਲੈਟ ਖਰੀਦਦਾਰ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲੈਟਾਂ ਜਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਮਨਮਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮਾਨਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਓਰੀ ਮਾਨਤਾ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਇਕਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਢਾਲਣਾ ਪਵੇਗਾ।

17. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਤਮਕ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਅਤੇ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਣ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੀਮਾਂਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਾਂਗੇ। ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

18. ਰੀਮਾਂਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਖਾਤਰ, ਅਸੀਂ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਾਸਕਾਰ/ਡਵੈਲਪਰ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਹਨ:

"ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰਫਲ ਲਈ ਵਾਧੂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੈ। ਵਾਧੂ ਖੇਤਰਫਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰਫਲ ਲਈ ਮੰਗ ਭੇਜੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਕਿ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰਫਲ ਲਈ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰਫਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੂਲ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਕਾਈ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਭਵਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਖੇਤਰਫਲ ਤਬ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਫਲੈਟ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਭਵਨ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਫਲ (ਪਲਾਟ ਖੇਤਰਫਲ) ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਵਾਧੂ ਖੇਤਰਫਲ ਦੀ ਅਸਲੀ ਪਰੀਖਿਆ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਕੋ ਮੂਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਾਂਝੇ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਫਲੈਟਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸਾਂਝੇ ਸਥਾਨਾਂ/ਭਵਨਾਂ ਅਤੇ ਫਲੈਟਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬਹੁਤਾਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸਕਾਰਾਂ/ਡਵੈਲਪਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਮ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਜੋ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨਿਆਇਆ ਵਪਾਰ ਅਭਿਆਸ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਭਾਰੀ ਰਕਮ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਅਲਾਟੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਪੈਸੇ ਕੱਢਣ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੀਆ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਸੁਪਰ ਖੇਤਰਫਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਿਸਟਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰਫਲ ਲਈ ਚਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਹਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਦੇ ਖਾਤਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੁਪਰ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਅਸਲੀ

ਕਾਰਨ ਮੂਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਭਵਨਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਭਵਨਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (ਰੇਰਾ) 2016 ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਬਿਲਡਰਾਂ/ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਲਈ ਕਾਰਪੇਟ ਖੇਤਰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਦੇ ਫਲੈਟ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੁਪਰ ਏਰੀਆ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਅਜੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।"

19. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3703-3704 ਦੀ 2020 ਦੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਹੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ 12.01.2021 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"1. ਅਸੀਂ 26 ਅਗਸਤ 2020 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 285 ਅਤੇ 286 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

2. ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਦਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

3. ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨਿਪਟਾਈ ਗਈ ਹੈ।"

20. ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, 2021 ਦੇ ਆਰ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1357-1358 ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਉਕਤ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 11.01.2022 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ:

“1. ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

2. ਅਸੀਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁੜੇ ਕਾਗਜ਼. ਸਾਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

3. ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨਿਪਟਾਈ ਗਈਆਂ ਹਨ।" 3

21. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ 12.01.2021 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 11.01.2022 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਕੇਸ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ ਜੋ ਕਾਰਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ।

22. ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਮਰਜਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਮਿਸਾਲੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸੁਝਾਅਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਭੱਟਾਚਾਰਿਆ, ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਦੇ (ਸੁਪਰਾ), ਜੋ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਸਮੇਤ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

23. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ, ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸਿਬਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਸ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਸੀ

ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਕਾਈ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰ, ਕਾਰ ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਕਾਮਨ ਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 23.09.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਹਨ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਹਨ। 23.09.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਲਿਮਿਨੇ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਰਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 23.09.2020 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ. ਪਵਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਬਸ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ.

24. ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਇੱਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਛੋਟੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ।

25. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਕੁਨਹਾਇਮਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ11 ਅਤੇ ਖੋਦੈ ਦਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਦੇਸ਼ਵਰਾ ਸਹਾਕਾਰਾ ਸੱਕਰੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਲਿਮਿਟੇਡ12 ਨੂੰ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਜੋ ਕੁਨਹਾਇਮਮਦ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

26. ਕੁਨਹਾਇਮਮਦ (ਉਪਰੋਕਤ) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"44. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਨਤੀਜੇ ਹਨ:

(i) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਜਿਹਾ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੋਧਦਾ ਹੈ, ਉਲਟਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧੀਨ ਫੋਰਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਖਰੀ ਹੀ ਬਚਦਾ ਹੈ, ਚਲਾਉਣਯੋਗ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ।

(ii) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੋ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਵ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਪੜਾਵ ਤਦ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(iii) ਵਿਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਸਰਵਜਨਿਕ ਜਾਂ ਅਸੀਮਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਕਿਸਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਜੋ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਵਿਲੀਨਤਾ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰੇਗੀ। ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਣ, ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ-ਡਿਕਰੀ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟ, ਸੋਧ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਖਾਸ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਪਹਿਲੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ।

(iv) ਖਾਸ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਬੋਲਤਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਬੋਲਤਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਲੀਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਖਾਸ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(v) ਜੇ ਅਪੀਲ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਬੋਲਤਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੋ ਨਤੀਜੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ, ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 141 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕੁਝ ਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਗਲੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿਖਰ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ। ਪਰ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਖਾਸ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਲੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

(vi) ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਲਈ ਛੱਡੀ ਮਿਲ ਜਾਣ ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਮਿਲੇਗਾ; ਆਦੇਸ਼ ਉਲਟਾਵ, ਸੋਧ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(vii) ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਲਈ ਛੱਡੀ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ 47 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਉੱਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

27. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਤਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਣ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 136 ਅਧੀਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੱਡੀ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਕੇਸ ਜਿਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਸੈੱਟ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੱਡੀ ਦੇਣਾ ਵਿਕਲਪਿਕ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਅਸਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਈ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੱਡੀ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਰਨ ਸਟੇਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹੀ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਮੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਂਹ ਵਜੋਂ ਉਪਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਭਾਰੀ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੱਡੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

28. ਇਸ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਖੋਦੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ

ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"20. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਨਿਪਟਾਇਆ:

(i) ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਖਾਰਜ — ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ — ਕੋਈ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਵਿਲੀਨਤਾ ਨਹੀਂ।

(ii) ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਖਾਰਜੀ ਬੋਲਣ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ — ਕੋਈ ਵਿਲੀਨਤਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 141 ਆਕਰਸ਼ਿਤ।

(iii) ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ — ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਖਾਰਜ — ਵਿਲੀਨਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ।"

29. ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਕੁਨਹਾਇਮਦ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਭਾਈ ਮਾਲਿਗਾਈ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਸੰਥਾਕੁਮਾਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਨੁਪਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਸੀ, ਖੋਦੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"24. ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਭਾਈ ਮਾਲਿਗਾਈ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਭਾਈ ਮਾਲਿਗਾਈ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਦਕਿ ਕੁਨਹਾਇਮਦ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਚਰਚਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਨਤਾ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਨਹਾਇਮਦ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਤ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

25. ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਕੇ. ਰਾਜਾਮੋਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 41, ਪੈਰਾ 4)

"4. ਕੁਨਹਾਯਾਮੇਡ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੈਜ਼ਿਊਡੀਕੇਟਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਜਦੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਸ਼ਰਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਮੁੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੰਬੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਫਾਈਲਿੰਗ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ. ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਬੈ ਮਲੀਗਈ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਫਰਮ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਫਾਈਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਥੇ. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅੰਦਰ ਹੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਹਾਈਕੋਰਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਫਾਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫੈਸਲਾ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਲਈ, ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਮੰਨੇ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ।"

30. ਕੁਨਹਾਇਮਮਦ (ਸੁਪਰਾ), ਖੋਡੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ:

"26. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇਕੱਠੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ, ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

26.1. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੁਨਹਾਇਮਮਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 44 ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਏ ਗਏ ਹਨ।

26.2. ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਾਂ: (ਕੁਨਹਾਇਮਮਦ ਕੇਸ, ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 384)

"(iv) ਖਾਸ ਛੱਡ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਲੀਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਖਾਸ ਛੱਡ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

(v) ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਰ ਇਹ ਅਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦੋ ਨਤੀਜੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ, ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਡਿਸਿਪਲਿਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਵੋਚ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ। ਪਰ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਵਿਲੀਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੈ।

(vi) ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਿਲੀਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਹੁਕਮ ਉਲਟਣ, ਸੋਧ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(vii) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ 47 ਰੂਲ 1 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

26.3. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਨਹਾਇਮਮਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਪਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਖਾਰਜੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਕੁਨਹਾਇਮਮਦ ਕੇਸ ਦੇ ਪੈਰਾ 37 ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

31. ਬੇਸ਼ੱਕ, ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਨੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਨਹਾਇਮਮਦ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਖਾਰਜੀ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਸ ਲਈ, ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ

ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਦਲੀਲ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੇ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਡਿਸਿਪਲਿਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਵਰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਖਾਰਜੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਥ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਕਸ਼ਤੀ ਵਿੱਚ

32. ਕੇਸ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਖਾਰਜੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 141 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 141 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੀਸੀਡੈਂਟਸ ਦੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਮਰਜਰ ਅਤੇ ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਭਾਜਨ ਹੈ। ਮਰਜ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਨਹਾਇਮਦ (ਸੁਪਰਾ), ਅਤੇ ਖੋਡੇ ਦਿਸਟਿਲਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਿੰਕ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਅਬਜ਼ੋਰਬ ਜਾਂ ਬੁਝ ਜਾਣਾ। ਮਰਜਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਿਮਨ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਅੱਗੇ ਉਪਲਬਧ ਉਪਚਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਦੀ ਅੰਤਿਮਤਾ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ, ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਉੱਚੀ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਨਿਮਨ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਜਾਂ ਅਸੀਮਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

33. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਵਾਧਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਵੱਖਰੇਵਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨੇਮੀ ਚੰਦ ਮਹੇਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“11. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਕੇਸ, (2014) 5 SCC 782 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 22 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜੋ ਇੱਕ ਦਾਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤਦ, ਦਾਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਨਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 22 ਅਤੇ 23 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਰਕ-ਵਿੱਤਰਕ ਦਾਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪੂਰਵਾਧਾਰਨਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਇਨ ਪਰਸੋਨਮ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਿੱਛਲੀ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੂਰਵਾਧਾਰਨਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਨ ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੇਠ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰਡ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੂਰਵਾਧਾਰਨਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਗਲਤ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗਲਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਾ ਹੋਵੇ।”

ਇਹ ਅਨੁਪਾਤ ਮਲੂਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ

ਅਨੁਸਰਿਆ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

34. ਮਹਿਕਾਜਾ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ & ਇੰਜੀ. (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੂਰਵਾਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਕਿ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਲਿਸ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ, ਉੱਥੇ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।17 ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪੂਰਵਾਧਾਰਨਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 141 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਫਿਰ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪੂਰਵਾਧਾਰਨਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

35. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਤਮਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਜੋ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰਫਲ ਲਈ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਚਾਰਜ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਖਾਤਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੁਪਰ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਲੇਆਉਟ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਅਤੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਲੇਆਉਟ ਅਤੇ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਫਿਰ ਵੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਵਾਬ ਨਾਲ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 23.09.2020 ਨੂੰ ਆਰਕੀਟੈਕਟਸ ਡੀ-ਆਈਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, 23.09.2020 ਨੂੰ ਨਾਈਟ ਫਰੈਂਕ (ਇੰਡੀਆ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ, 31.08.2021 ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਮੁਨੀਂਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਅਤੇ 26.04.2022 ਨੂੰ ਮਿਸਟਰ ਅਨੁਰਾਗ ਮਹਾਜਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਲਫਨਾਮਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੇ, ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਤਾਂ ਉਕਤ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 8.6 ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ/ਘਟਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ 10% ਤੱਕ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ, ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਜੋ 5% ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ।

36. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮਿਸਾਲਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਬਿਲਡਰ/ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੀ ਹੋਈ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ, 23.09.2020 ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਦੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ

ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1908 ਦੇ ਨਿਯਮ 27 ਤੋਂ ਆਰਡਰ XLII ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਬੇਨਤੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਬਾਰੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਰੀਮਾਂਡ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

37. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਆਰਡਰ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਬਾਈਡਿੰਗ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਫਾਇਨਲਿਟੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਇਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ/ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ estoppel ਅਤੇ ਗੁਣ/ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ, ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ, ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ/ਅਸਟਾਪੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਕੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ ਵਿਕਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕੇ।

38. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate